

KYRKFÖNSTRET

i Lövestads församling
2022:4, årgång 84

*God Jul
och Gott Nytt År*

Foto: Helen Lindqvist

OCH FRID PÅ JORDEN ÅT MÄNNISKOR SOM GUD ÄLSKAR

NU ÄR DET JUL IGEN, och nu är det jul igen ... och julen är härlig för stora och små, är glädje och ljuvaste frid ...

VI MÄNNISKOR har behov av samhörighet av varandra – och med Gud. Det är verkligen ljuvligt att uppleva att man har kontakt med andra och att man ingår i en omslutande, välmenande gemenskap. Det är ljuvligt att se på andra med värme och kärlek, och det är ljuvligt att bli sedd med en uppskattande, icke-dömande blick. I sådana stunder upplever vi att vi är accepterade och vi känner oss trygga tillsammans. Hjärnans trygghetssystem aktiveras och vi får frid.

VI HAR KANSKE mycket att göra. Vi ska kanske handla och baka och laga mat och serva bilen och köpa julklappar, men vi gör det inte ensamma, eller med en känsla av ensamhet. Vi gör det i ett sammanhang som bär oss och ger oss vingar. Och vi vet att det vi gör uppskattas. Det kan vi se i ögonen hos dem vi älskar.

MOTSATSEN TILL denna samhörighet är inte lika ljuvlig. I själva verket saknar den helt de glimtar av himmelrikets glädje och frid, som vi får när vi befinner oss i en bärande gemenskap. Bristen på känslan av att ha genuin kontakt med andra som tycker om oss och accepterar oss som vi är, kan föra in oss i ett slags gråzon där livets och julens budskap om glädje och frid tycks klinga falskt, och där Gud känns oändligt avlägsen och upphöjd över vår jordiska existens.

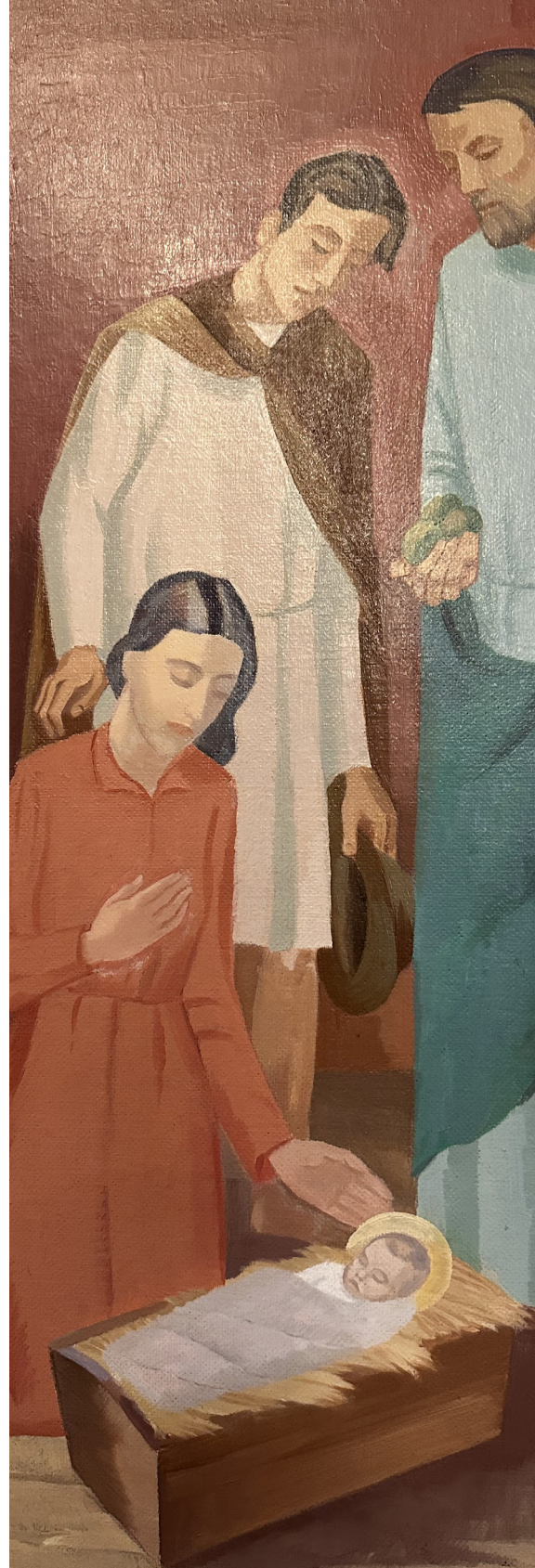
OCH ÄNDÅ ÄR GUD HÄR, mycket nära, i ett litet barn som lindas i mjuka tyger och lägges på strå i ett stall, men också i var och en av oss – i våra hjärtslag och andetag. Vi kanske känner oss övergivna och separerade från Guds kärlek och frid, men det är en omöjlighet att det skulle kunna vara så.

GUDS RIKE ÄR HÄR, det är nära

och det är inom oss. Och där Guds rike är, där är också Gud. Det säger egentligen sig själv, men det är mycket lätt att glömma bort. Så vad kan det betyda för oss att Guds frid bor inom oss, att den aldrig riktigt kan förloras, även om vi kan tappa kontakten med den i mycket hög grad?

I DET ANDRA scenariot där vi inte får vårt medfödda och helt och hållet naturliga behov av kontakt och gemenskap med varandra tillgodosett, mår vi inte alls bra. Kanske resignerar vi och ger upp hoppet om att ha meningsfulla relationer. Kanske låtsas vi att vi inte alls behöver kontakt, utan klarar oss utmärkt på egen hand. Kanske använder vi mer eller mindre framgångsrika strategier för att nå fram till andra och få behovet av att höra till tillgodosett. Strategier som oftast inte fungerar i detta avseende är till exempel att hacka på andra, att kritisera, döma, manipulera, hota eller tvinga dem att se vad det är vi saknar. Effekten blir många gånger den motsatta. Ingen vi ju vara någons hackkyckling, och ingen mår bra av destruktiv kritik, hot eller tvång. Vi värnar alla om vår fria vilja, och hjärtat sluter sig när vi känner oss trängda och vårt hotsystem aktiveras.

GUD HACKAR INTE på oss. Inför Gud är vi trygga som hans älskade barn. Och i sin stora kärlek erbjuder Gud oss den frid som också finns i Jesus Kristus. Denna frid finns inom oss som en potential, och den vaknar till liv när vi söker – och finner – gemenskap med Gud. Gud önskar alltid gemenskap med oss och det är det mest naturliga i världen att vi ska ha gemenskap med honom, att vi ska leva våra liv i Guds kärlek. Fred med varandra får vi när vi möts i god vilja och accepterar varandra som Guds älskade söner och döttrar. Acceptansen ger oss en kontaktyta som kritiken och fördömandet aldrig kan ge. Acceptansen av oss själva och varandra ger oss frid!

JAG ÖNSKAR ER alla en synnerligen god jul, och ber att vi alla ska få vårt behov av genuin kontakt och samhörighet tillgodosett. Jag ber också att vi ska ta oss tid att bara vara och lyssna till den kärleksfulla Gud som önskar sann gemenskap med oss alla och välkomnar oss med öppna armar till sitt rike av sanning och frid!

Text: Katarina Mårtensson
Foto: Åke Appelgren

KONTAKTA DIN FÖRSAMLING

FÖRSAMLINGENS EXPEDITION är öppen tisdag till fredag. Vi hjälper dig med allt som en församling kan hjälpa dig med! Bokningar av dop, vigslar och begravningar, frågor kring gravskötsel med mera. Under juli månad har vi begränsade möjligheter att hantera frågor kring gravar.

Ekonomiassistent

Gudrun Nilsson, telefon 0417 210 43, lovestads.forsamling@svenskakyrkan.se

Postadress: Lövestad församling,
Lövestad byaväg 43
275 71 LÖVESTAD

Hemsida: www.svenskakyrkan.se/lovestad

facebook.com/lovestadsforsamling

Vi annonserar våra gudstjänster och andra aktiviteter på hemsidan, facebooksidan och i Kyrkfönstret. Ibland sätter vi upp affischer på anslagstavlor runt om.

PRÄSTER

Åke Appelgren, kyrkoherde och kontraktsprost, 0417 215 75 eller 070 621 29 00, ake.appelgren@svenskakyrkan.se

Katarina Mårtensson, komminister, 0417 215 73 eller 070 300 61 14, katarina.martensson@svenskakyrkan.se

KYRKOMUSIKER

Helen Lindqvist, 0417 215 79, helen.lindqvist@svenskakyrkan.se

KYRKOVAKTMÄSTARE

Tisdag-fredag

Vanstad: Sven Persson, 0417 251 55
Tolånga: Fredrik Hellwig, 0417 215 77
Rödlinge: Mathilda Bäckman, 0417 420 85

Lövestad gamla och nya kyrkogård:
Philip Reimers, 0417 215 84

KYRKORÅDETS ORDFÖRANDE

Ingela Mårtensson, kontakt: ordforandekyrkoradet@gmail.com

DATASKYDDSOMBUD

Eva Katsler, 070 508 95 96

BEGRAVNINGSOMBUD

Peter Nilsson, Viktor Ewalds väg 47, 269 41 Östra Karup, 073 8121250

ANSVARIG UTGIVARE

Åke Appelgren

ENSKILT SAMTAL OCH BIKT

Församlingens präster står till tjänst för samtal. Vi har absolut tystnadsplikt.

KYRKSKJUTS

Om du vill ha skjuts till någon gudstjänst eller annan verksamhet kan du ringa den präst som tjänstgör, se sidan 8, så löser vi det på ett eller annat sätt.

VINTERN I FÖRSAMLINGEN

PRISER PÅ EL

Det finns nog ingen som inte noterat att priset på el (och annan energi) stigit kraftigt. Många är oroliga för sin egen ekonomi. I församlingen är vi, än så länge, lyckligt lottade. Våra elavtal är bundna till och med 31 maj 2024 på en nivå som gör alla avundsjuka.

Som elkonsument är vi dock en del av en större helhet och delar ansvaret med alla så att vi inte drabbas av total el-kollaps. Av det skälet kommer vi att sänka temperaturen en eller två grader i kyrkorna. Det går fint att ta på en tröja för att hålla värmen. Av samma skäl och för att värna fladdermössen kommer alla kyrkors fasadbelysning att vara släckt.

För att ytterligare bidra till en förnuftig elhushållning kommer vi under den kalla årstiden att i görligaste mån ha dop och vigslar i den kyrka som är uppvärmd. Det betyder att dopfamiljen får välja datum och ta den kyrka som är aktuell den helgen eller välja kyrka och ta det datum som är aktuellt för den önskade kyrkan.

Den som undrar över detta får gärna höra av sig.

FILMKVÄLLAR

Under våren ser vi två filmer. Den första är en brittisk film i kategorien diskbänksrealism. Den handlar om den omöjliga kärleken mellan Ali och Ava. Det är en film om vanliga människors liv i ett ruffigt bostadsområde, om kärlek och musik, olika musiksmak. "Ali och Ava" ser vi den 26 januari.

Kanske minns ni uttrycket "att vara i omständigheter". Den franska filmen "Omständigheter" handlar bland annat om detta, om rätten till abort, om kvinnors frihet, om den sköra tråden mellan liv och död. Filmen är baserad på en roman av årets vinnare av nobelpriset i litteratur, Annie Ernaux. Den visas 9 mars.

Vi börjar klockan 18.30 i Lövestad församlingshem och det serveras fika.

KYRKOÅRET - JUL OCH PÅSK

Kyrkans år byggs kring de två stora högtiderna. Påsken är äldst och viktigast och från ungefär år 300 började man fira Jesu födelse. Man bestämde helt enkelt att denna ägde rum den 25 december.

Vi bygger krubban med de minsta i Lövestad församlingshem den 4 december klockan 14.

Julnatten firar vi i Vanstad kyrka och julottan med kyrkokören i Lövestad kyrka. Julfirandet avslutas på Kyn-delsmässodagen med en meditativ ljusmessa där kören sjunger under Helens ledning i Tolånga kyrka.

Påskfirandet inleds på Askonsdagen med messa och möjlighet till korstecknande. Kören sjunger och efter messan blir det fika i församlingshemmet i Lövestad och ett samtal kring fasta och påsk.

MUSIK OCH LYRIKCAFÉ

Poeten Dan Andersson porträtteras av Mona Rosell Jönsson och vi får lyssna till flera av hans mest älskade dikter. Helen spelar och Mona berättar.

Det blir såklart eftermiddagsfika. Välkomna den 15 mars klockan 13.30.

ÖVRIGA VERKSAMHET

Alla andra aktiviteter, gudstjänster och annat annonseras via vår facebooksidan och på vår hemsida. Man kan också använda appen Kyrkguiden om man har en smartphone.

ATT LEVA SOM JUDE I SVERIGE OCH I MALMÖ

I MALMÖ BYGGDE den judiska församlingen sin synagoga 1903. Den är lite speciell eftersom den är byggd i den stil som kallas morisk. Synagogan ritades av malmöarkitekten John Smedberg. I detta hus träffar jag Fredrik Sieradzki och ber honom berätta om hur det är att vara jude i dagens Malmö.

FREDRIK BERÄTTAR att de villkor man lever under har förändrats. När synagogan byggdes var det den första lokalen, i modern tid, för gudstjänstfirande i Malmö som inte var en kyrka. På den tiden fanns det flera betydelsefulla judiska familjer i Malmö och man kunde leva sida vid sida med andra människor i en sorts ömsesidig respekt.

UNDER ANDRA världskriget gjorde skåningar och inte minst Malmö stads invånare stora insatser då man tog emot många judar från Danmark som flydde undan nazisterna som ockuperat Danmark. Det var några goda decennier, efter kriget, då man som jude i Malmö kunde leva och röra sig utan rädsla. Det var inga problem att bära kippa (den lilla kalleten som judiska män bär) eller att ha en davidsstjärna om halsen.

IDAG ÄR DET ANNORLUNDA. Många judar i dagens Malmö är rädda att öppet visa att man är jude. Man är liksom lite försiktig med det i skolan eller på jobbet. Det finns, menar Fredrik och många, andra en öppen antisemitism i Malmö. Den drabbar främst barn och ungdomar. Det är inte ovanligt att vi

måste ha poliseskort i samband med vårt firande av en del högtider. Det finns många orsaker till detta. Vi pratar om fördomar och förutfattade meningar om det som uppfattas som lite främmande och om konspirationsteorier. Många blandar också samman den judiska tron och judar med staten Israel.

Vad kan man göra åt detta?

DET FINNS NÅGRA enkla svar som tycks finnas i många religioner, formulerade på olika sätt men ändå, behandla andra som du vill bli behandlad själv eller så här: din frihet sträcker sig precis så långt att den inte kränker en annan människas frihet. Det finns också några svårare svar på frågan. Då handlar det om att sprida kunskap, att slå hål på fördomar och konspirationsteorier. Fredrik berättar om ett projekt som kallas Amanah (ett ord vars grundbetydelse både på hebreiska och arabiska är förtroende) där företrädare för den judiska församlingen och muslimska grupper i Malmö möts till samtal och ömsesidigt utbyte av erfarenheter.

SEDAN 2020 har Judiska församlingen i Malmö en överenskommelse om samverkan med Malmö stad där vi gemensamt arbetar med olika åtgärder med att motverka antisemitism, inte minst i skolan. I synagogan, fortsätter han, har vi ett kunskapscenter, som skapats med stöd av Malmö stad, där vi försöker förmedla kunskap om judiska traditioner, religion, kultur, församlingens historia, samt Förintelsen och antisemitism.

VI TRÄFFAR SKOLKLASSER och grupper och det är riktigt roligt. Allt som kan motverka antisemitism och rasera fördomar mot "den andre", vare sig det är en jude, en muslim, en kristen eller någon annan är bra.

Berätta nu lite om hur man är jude!

DET JUDISKA, berättar Fredrik, sker i hemmet. Det är särskilda mat vid särskilda högtider, vissa sånger som ska sjungas och andra traditioner som skall följas. Ofta, men inte alltid, är det mamman i familjen som vakar över detta. Bland judar finns det dom som är mycket troende, andra som deltar någon gång, vissa betraktar sig

som kulturella judar och andra för vilka det judiska inte spelar så stor roll. Det finns inom judendomen en stor mångfald, från ortodoxa chassidier, konservativa till ytterst liberala. Den judiska församlingen rymmer allt detta. Vissa kommer flitigt till gudstjänsten, andra vid de stora högtiderna medans andra låter bli. Man kan vara jude lite efter ens eget engagemang. Det finns ett stort mått av öppenhet.

Ni har också en berättargrupp i er församling, vad gör den?

FRAM TILL FÖR bara några år sedan fanns det överlevande från förintelsen. Det var människor som suttit i nazisternas koncentrationsläger under andra världskriget. Som begreppet antyder överlevde dessa nazisternas vidrigheter. En del har valt att dela sina erfarenheter med andra genom att hålla föredrag i skolor och i andra sammanhang. Med tiden blir dessa människor allt färre. För att inte deras berättelse skall tystna är vi några barn och barnbarn som fortsätter detta viktiga arbete så att ingen någonsin skall kunna förneka det som skett eller glömma bort det.

I SVERIGE HAR vi fem minoritetsspråk varav jiddish är ett. Språket jiddish talas av judar och har sitt ursprung i en sorts språklig blandning av hebreiska och tyska. På olika sätt bidrar vi till att bevara jiddish som ett talat språk i Sverige i vår tid.

MAN KAN SÄGA att vi är ett Bokens och böckernas folk. I synagogan har vi ett bibliotek där en bråkdel av den hela judiska traditionen finns nedskrivet. Att läsa de bibliska berättelserna och höra rabbinerna lägga ut dem är en viktig del av vår tro och vår kultur. Man brukar ibland skoja lite grand och säga att om det är två rabbiner som försöker tolka bibelns ord finns det minst tre tolkningar.

DEN SOM VILL veta mer är mycket välkommen att besöka synagogan och Judiskt kunskapscenter. En bra överblick om den judiska församlingen i Malmö kan man få via hemsidan www.jfm.se/judiskt-kunskapscenter.

INTRISSERAD?

Vi planerar ett besök till Judiskt kunskapscenter och synagogan till våren - är du intresserad? Håll ögonen öppna. Mer i nästa nummer av Kyrkfönstret.

Text och bild: Åke Appelgren

VÄRDIGT OCH ORDNAT SKICK

ENLIGT begravningslagstiftningen är församlingen huvudman för begravningsverksamheten och har därvid att iaktta de lagar och föreskrifter som gäller. Enligt sjunde kapitlets tredje paragraf är det gravrättsinnehavarens skyldighet att hålla gravplatsen i ordnat och värdigt skick.

KYRKORÅDET i Lövestad församling har vid sitt sammanträde den

18 oktober 2022 beslutat att återkalla följande gravrätter där adress till gravrättsinnehavare saknas med hänvisning till ovan nämnda lagrum. Detta beslut kommer att verkställas per den 31 mars 2023 för de gravställen enligt nedan som inte satts i ordnat och värdigt skick. Detta beslut kan för varje enskild grav överklagas till domkapitlet i Lunds stift genom ett brev till

Lövestad församling senast den 31 december 2022.

SKULLE NÅGON vilja åtaga sig gravrätten eller på annat sätt ombesörja att ett gravställe sätts i ordnat och värdigt skick går det bra att höra av sig till Lövestad församling.

I SPALTERNA nedan kan du se vilka gravar det gäller och vem som gravsatts senast i graven.

LÖVESTADS NYA KYRKOGRÅRD

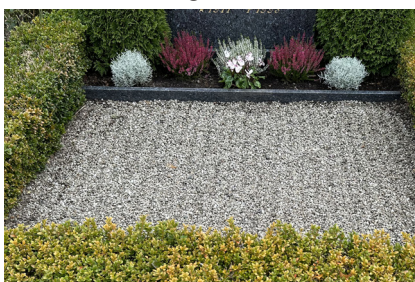
X1 1-2 Alma Nilsson 1980
X1 39-40 Jöns Nilsson
X1 59-61 Johan Persson 1979
S 4 Nils Nilsson 1928
S 46-48 Maria Öhrström 1952
S 63-64 Allan Jönsson 1983
R 8-9 Nils Gottfrid Persson 1983
R 14-15 Anna Isberg 1982
R 16-17 Selma Nilsson 1984
R18-19 Elezine Johansson 1982
R 41-43 Måns Thomassons Familjegrav
R 49-52 Erika Lundqvist 1983
R 66-67 Gösta Engelbrekt Johnsson 1984
R 71-72 Johannes Ludvig Nilsson 1985
S 5-6 Elise Nilsson 1962
S 7 Anna Persson 1935
P 29-31 Johanna Nilsson 1927
P 47-48 Maria Kristina Nilsson 2002
O 8-10 Bror Nilsson 1979
O 14-15 Härta Wallin 1995
O 36-37 Frida Nilsson 1979
O 39-40 Bertil Nilsson 1980
N 13-15 Helga Västerlid 1986
N 38-41 Elize Ekstrand 1976
N 42-45 Anna Nord 1974
M 13-14 Mårten Nilsson 1948
L 2-3 Ida M. Nilsson 1991
L 25-27 Ingeborg Nilsson 1982
L 28 Ida Maria Nilsson 1974
L 31-32 Arvid Fridén 1989
L 35-37 Frida Roth 1982
T 9-10 Ingrid Sundius 1949
T 34-37 Karl Herman Larsson 1994
V 64-65 Matilda Månsson 1932
XII 11-12 Nils Algot Andersson 1981

K 22-24 Magda Larsson 1963
K 31-32 Thor Olle Thorsson 1989
K 60-61 Ernst Hansson 1971
K 68-70 Ebba Thorsson 1979
J 8 Bertil Johansson 1932
J 18 Alvar Halling 1989
J 29-30 Kerstin Danielsson 1947
J 32-33 Johanna Jönsson 1946
J 38-39 Anna Hult 1957
J 69-71 Per Nilsson 1972
H 32-33 Per Halling 1963
H 45-46 Maria Halling 1959
G 8-9 Bengta Nilsson 1936
G 26-28 Nils Thysell 1991
G 31-32 Per Svenssons Familjegrav
G 72-74 Anton Nilsson 1987
E 19-22 Hulda Leander 1965
E 30-32 Anna Österlin 1980
E 60-62 Henning Nilsson 1976
E 65-67 Agne Johansson 1990
C 6-8 Per Andersson 1963
C 33-35 Olga Berthon 1943
C 37-38 Frida Persson 1976
B 63-64 Anna Hildegard Nilsson 2003
A 70-71 Per E. Andersson 1980
Z 1-2 Carl Petersson 1971
Z 24-27 Erik Persson 1989
Z 42-44 Alfhild Persson 1998
Z 56 Nils Johan Nilsson 1975
Z 60-61 Knut Andersson 1986

LÖVESTAD GAMLA KYRKOGRÅRD

A 5 Rut Mårtensson 1997
A 20 Alfred Persson Horsing 1955
A 21 Johan Carlsson 1959
A 28 Ingar Andersson 1917
A 35 Anna Månsson 1971
A 36 Per Larsson 1959
A 44 Ida Kahnborg 1955

A 53 Ida Hansson 1979
A 54 Gösta Jönsson 1970
A 59 Bengta Nilsson 1942
A 76-77 Karl Palm 1963
A 81 Emilda Jakobsson
A 94-95 Ola Nilssons Familjegrav
B27 Per Nilsson 1966
B 29 Nils Johan Nilsson 1975
B 34 Nils Håkansson 1986
B 38 Per Andersson 1960
B 39 Elsie Nilsson 1982
B 62 Ernst Nilsson
B 90 Karl Johansson 1977
B 111 Elin Henriksson 1959
B 112 Edith Ohlsson 1987
B 113 Sture Rodinius 1993
C 7 Carl Sandbergs Familjegrav 1968
C 30 Maria Hydén 1987
C 44 Gustav Andersson 1978
C 47 Arvid Jönsson 1974
C 49 Johannes Nilsson
C 76 Per Nilsson 1969
C 86 Nils Jönsson 1968
C 93 Kristina Månsson 1944
C 106 Hanna Nilsson 1966
C 112 Anna Olsson 1950
C 115 Karin Andersson 1973
C 117 Birger Heinge 1963
D 9 Ingar Olsson 1922
D 21 Kristina Nilsson 1984
D 28 Anders Nilsson 1957
D 39 Erik Lindahl 1990
D 40 Anders Nilsson 1973
D 53 Märta Horntvedts 2001
D 74 Bengta Nilsson 1955
D 78 Anna Mårtensson 1918
D 103 Per Nilsson 1943
D 117 Oskar Björkman 1980
D 120 Nils Gustavsson 1965

Värdigt och ordnat skick

Lövestad gamla kyrkogård; exempel på gravar med gravrätt där den ena sköts av gravrättsinnehavaren och den andra inte.

Ovärdigt och oordnat skick

Lövestads församling

Döpta

4/9 Sixten Magnusson

Konfirmerade

9/7 Minna Karlsson

Vigda

27/8 Susanna Åkesson och Mats Thorgren

1/10 Linnea Nilsson och Gustav Hjalmar

Döda

27/7 Ulf Wallo, född 1957

25/8 Bo-Göran Andersson, född 1950

25/8 Nils-Erik Hansson, född 1946

5/9 Anders Hedeblad, född 1923

6/9 Per Ahlgren, född 1932

24/10 Bengt Nilsson, född 1928

Magni Håkansson, född 1933

Från andra församlingar

Döpta

3/9 Valencia Sjölin

4/9 Hugo Nilsson

Döda

16/8 Birgit Olsson, född 1930

23/10 Birgit Hellwig, född 1928

Ur Kyrkböckerna

SÄRSKILT GRAVKVARTER I RÖDDINGE

SOM VI TIDIGARE berättat har Lövestad församling som huvudman för begravningsverksamheten i Lövestad församling inrättat ett särskilt gravkvarter på Röddinge kyrkogårds norra del. Detta gravkvarter är avsett för gravsättning av muslimska trosbekännare. Redan i vintras ägde den första gravsättningen rum, långt innan vi hunnit färdigställa gravkvarteret.

RIKTINGEN MOT Mecka är uttagen och det är förberett för ytterligare gravsättningar. Under hösten har Mathilda Bäckman planterat träd och buskar som skall inrama gravkvarteret.

SOM NI SÄKERT också vet arbetar våra kyrkovaktmästare och övrig kyrkogårdspersonal målmedvetet för det som brukar kallas biologisk mångfald. Målmedvetet ökar vi inslaget av blommande växter. Vi pysslar om våra träd och funderar ett extra varv innan vi planterar nytt. Vi bereder plats för våra insekter och vi klipper inte alla gräsytor slentrianmässigt.

MATHILDA HAR ETT övergripande ansvar som idéspruta i detta arbete. Hon fick fria händer, inom den ram som Länsstyrelsen givit, att välja träd och buskar.

Hur funderade du kring träd och buskar?

PRIO ETT - det skall vara vackert. En kyrkogård eller begravningsplats måste vara vacker. Prio två handlar om själva växtens möjligheter. Jag har valt att plantera växter och träd som klarar vind, sol och kyla. Alla som besökt Röddinge kyrkogård vet att det blåser där.

MATHILDA FORTSÄTTER med att berätta om den buskros hon valt, nämligen Louise Bugnuet. Den är vackert vit, doftar gott och tål det mesta. Knopparna är röda men utvecklas till vita, skålformade blommor.

Har du planterat några träd?

O, JA! Det finns både körsbär, bigaråer, äpplen och päron. Chokladkörsbär och Stella bigaråer pollinerar sig själva med hjälp av insekter och vind. När det gäller äpplen gillar jag Aroma. De är go'a med fast fruktkött. Det finns två päronträd. Ett Clara Frijs som jag tycker smakar gott och Concord. Det kan hända att det blir fler buskar och träd nästa år.

Får man palla?

KLART MAN FÅR! DET GÄLLER ATT VARA FÖRST BARA!

*Bild: Mathilda Bäckman
Text: Åke Appelgren*

KYRKODAGBOKEN

NÄR	VAD	VAR	
27 nov	1 advent	18.00 Högmässa, kyrkokören, stipendieutdelning, kyrkglögg, ÅA, KM	Lövestad kyrka
29 nov		18.30 Taizémässa, ÅA	Tolånga kyrka
1 dec		08.00 Morgonmässa, ÅA	Lövestad kyrka
4 dec	2 i advent	10.30 Högmässa, KM 14.00 Vi bygger krubban med de minsta, KM	Rödö kyrka Församlingshemmet
11 dec	3 i advent	10.30 Högmässa, ÅA	Tolånga kyrka
14 dec		12.00 Soppa med musik	Vanstad församlingshem
17 dec		16.00 Kulturskolans julkonsert	Lövestad kyrka
18 dec	4 i advent	13.30 Julens sånger och psalmer, KM och Paula Walters, kaffe	Församlingshemmet
20 dec		18.30 Taizémässa, ÅA	Tolånga kyrka
22 dec		18.30 Julkonsert Ewa Larsson och Lasse Magnusson	Vanstad kyrka
24 dec	Julafton	23.00 Julnattsmässa, ÅA	Vanstad kyrka
25 dec	Juldagen	07.00 Julotta, KM, kyrkokören	Lövestad kyrka
26 dec	Annadag jul	10.30 Högmässa, KM	Tolånga kyrka
1 jan	Nyårsdagen	16.00 Högmässa, ÅA	Vanstad kyrka
6 jan	Trettondedagen	10.30 Högmässa, ÅA	Rödö kyrka
8 jan	1 efter trettondedagen	10.30 Högmässa, ÅA	Tolånga kyrka
15 jan	2 efter trettondedagen	16.00 Högmässa, ÅA	Vanstad kyrka
17 jan		18.30 Taizémässa, ÅA	Tolånga kyrka
19 jan		08.00 Morgonmässa, ÅA	Lövestad kyrka
22 jan	3 efter trettondedagen	10.30 Högmässa, ÅA	Lövestad kyrka
26 jan		18.30 Filmkväll Ali och Ava	Församlingshemmet
29 jan	4 e trettondedagen	10.30 Högmässa, KM	Rödö kyrka
2 febr		08.00 Morgonmässa, ÅA	Lövestad kyrka
5 febr	Kyndelmässodagen	16.00 Ljussmessa, KM, kyrkokören	Tolånga kyrka
12 febr	Sexagesima	10.30 Högmässa, ÅA	Vanstad kyrka
14 febr		18.30 Taizémässa, ÅA	Tolånga kyrka
16 febr		09.00 Frukostklubben	Församlingshemmet
19 febr	Fastlagssöndagen	10.30 Högmässa, KM, stråkar, kyrkkaffe, semla	Lövestad kyrka
22 febr	Askonsdagen	18.30 Askonsdagsmessa, ÅA, kyrkokören, kyrkkaffe	Lövestad kyrka
26 febr	1 i fastan	10.30 Högmässa, KM	Rödö kyrka
3 mars		08.00 Morgonmässa, ÅA	Lövestad kyrka
5 mars	2 i fastan	10.30 Högmässa, ÅA	Tolånga kyrka
9 mars		18.30 Filmkväll Omständigheter	Församlingshemmet
12 mars	3 i fastan	10.30 Högmässa, KM	Vanstad kyrka
14 mars		18.30 Taizémässa, ÅA	Tolånga kyrka
15 mars		13.30 Musik- och lyrikcafé Dan Andersson Mona Rosell Jönsson, Helen Lindqvist	Församlingshemmet

ÅA=Åke Appelgren
KM=Katarna Mårtensson
Församlingshemmet=Lövestad församlingshem